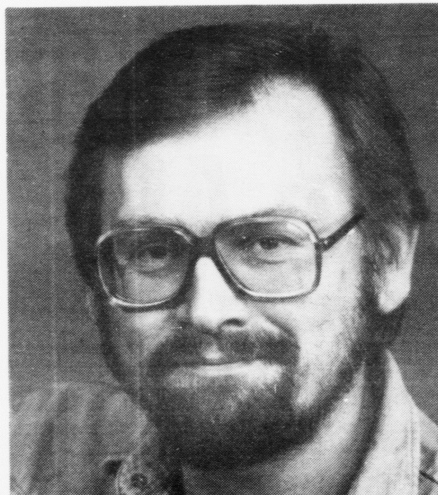

Rúsdrekkamálið á tingborði í sept.

- talan er um so umfevnandi og álvarsligt mál, at tað ikki ber til at skunda undir rættarnevndina, sum hevur fingið til uppgávu at gera álit til nýggja rúsdrekkalóg, sigur Jóannes Dalsgaard, formaður í rættarnevndini

Tað hevur ikki verið nógv at frætta úr víðkaðu rættarnevndini, sum arbeiðir við nýggju rúsdrekkalóguppskotinum.

Upprunliga var ætlanin at nevndin skuldi verða liðug við arbeiðið at leggja fram á ólavsøku, men Jóannes Dalsgaard, formaður í rættarnevndini sigur, at arbeiðið hevur verið meira rúgvusmikið enn væntað, og at nevndin ikki verður liðug til ásetta tíð. Fólki eru vordin ótolin, tí einki hevur verið at hoyrt um arbeiðið í rættarnevndini?

- Tað er ikki vanligt at upplýsa um, hvat fyrst í eini nevnd, meðan hon arbeiðir. Hetta er eisini eitt ómetaliga stórt mál - og hartil viðbrekið. Skulu vit gera okkum vónir um at røkka eini breiðari semju um eitt skilgott uppskot, er tað neyðugt at vit hava stundir at víðgerða uppskotið. Tað er orsøkin til, at vit ikki leggja tað fram á ólavsøkutingssetuni. Tað hevur eisini verið frammi, at rættarnevndin ikki hevur havt so nógv fundir, sum neyðugt fyri at loysa málið?

- Nevndin hevur hildið nógv fundir, síðani tingið fór heim. Á hesum fundum er sjálvt uppskotið víðgjort umframt, at nevndin hevur tosa við ein hóp av umboðum fyri stovnar og einstaklingar.

Umfevnandi nevndarviðgerð

Nú restar nevndini bert nakrar heilt fáar stovnar at fundast við, men hesir verða ikki fyrr enn eftir ólavsøku. Tað er ikki vagn vantandi fundir at málið ikki er liðugt víðgjort í rættarnevndini, men heldur

tí vit meta málið ógvuliga álvarsamt, og tí vilja geva okkum stundir at gera arbeiðið liðugt.

Jóannes Dalsgaard: - Tað eru so ómetaliga nógvir spurningar sum stinga seg upp undir nevndarviðgerðini, ið limirnir vilja hava kannaðar. Hetta hava nevndarlimirnir sjálvsagt rætt til til, eins og formaðurin hevur skyldu at tryggja limunum allar teir upplýsingar, sum teir ibíða um.

Málið lýst frá øllum síðum

- Arbeiðið hevur gingið stak væl higartil, og vit hava lært nógv av at tosa við umboð fyri stovnar og einstaklingar, sum í teirra dagliga yrki koma í samband við rúsdrekkaspurningin í breiðari merking.

- Tey, sum fylast á at arbeiðið gongur ov seint, mugu royna at skilja, at sjálvt grundsjónarmiðið við øllum parlamentariskum nevndararbeiði er, at málið verður gjølla víðgjort og lýst frá øllum síðum.

- Hetta er avgjort neyðugt, um limirnir skulu kenna seg tryggja við tær avgerðir, teir taka. Hetta er eisini serliga galdandi í málum, har nógv ymisk áhugamál eru tengd at.

- Dømi kann júst vera rúsdrekkamálið - tað snýr seg um kenslur, moral, átrúnað, inntøkur til landskassan, um evni - sum er orsøk til menniskjansligar sorgleikir og vanlukkur. Samstundis er hetta evnið hjá mongum ein fortreyt fyri - eitt nú góðum vertskapi og hugnaligari samveru.

- Tað snýr seg eisini um sosialpolitikk, víðgerðar-

hættir, upplýsing, skúlapolitikk, arbeidsplass og idnað, játtanir móttvegis skerjingum og mangt, mangt annað.

- Tað er væl eingin sum hugsar sær, at vit kunnu nema við rúsdrekkaspurningin, uttan at allir teir mongu spurningar, sum eru tengdar at hesum, ella sum partar av fólkinum tengja upp í henda spurning, verða endavendir. Tað í sjálvum sær er bert ein dygd, at roynt verður at gera munagott arbeiði í hesum føri.

Mentunarbrotying

- Spurningurin er eisini, um tað ikki snýr seg um at broyta eina heilt serstaka mentan - um drykkjuvanar og drykkjumynstur, ið er heilt sermerkt fyri føroyngar. Tað snýr seg í hvussu so er um umvirkiskifti, sum eru sera torfør at broyta, men sum tað er umráðandi at fáa broytt nú!

Er stundin so ikki komin, at fremja hesar broytingar beinarvegin?

- Øll eru samd um, at støðan í dag er ótolandi, og øll vita eisini, at koma vit fram til eina loysn í rúsdrekkaspurninginum, eftir hvørjari skipan øl, vín og rúsdrekka skulu umsitast, so verður hetta ein skipan, sum verður galdandi í mong Harrans ár fram í tíðina.

- Eitt tilfíkt mál verður ikki skundað gjøgnum nevnd og lógtung. Jú betur málið verður víðgjort, jú betur møguleikar hava vit fyri at fáa semju um eina skipan, sum er betur enn tann, vit hava í dag, og sum kann fáa breiða undirtøku í samfelagnum. Á drúgvum fundi mána-

dagin 15. juli samtykti víðkaða rættarnevndin eina arbeidssætlan fyri tað, sum eftir er av nevndararbeiðinum.

Rúgvusmikið tilfar

Eftir hesari ætlan verður ikki fundur aftur fyrr enn seinast í august. Til henda fundin skal formaðurin hava eitt uppskot til álit liðugt. Hetta álit skal fevna um eitt eitt samlað yvirliit yvir rúsdrekkamálið, og ein samdrátt av tí sera rúgvusmikla tilfari, sum nevndin hevur savnað saman undir nevndarviðgerðini. Hetta tilfar fevnir um hagtøl, frágreiðingar frá stovnum og serkønum fólki, víðurskifti í øðrum londum o.a.

Til henda fund skal Jóannes Dalsgaard, formaður í rættarnevndini eisini leggja eitt uppskot fram, um broyting av lógarteksti, sum hann metir er møguleiki fyri at fáa semju um í nevndini.

Hetta tilfar verður orðað út frá tí víðgerð, sum higartil er farin fram í nevndini, eins og roynt verður at taka hædd fyri sjónarmiðunum hjá nevndarlimunum.

Jóannes Dalsgaard sigur, at eisini er ætlanin at skipa fyri eini fundarøð í rættarnevndini fyrst í september mánaða, har orðaskifti verður um upplegg formansins.

- Ætlanin er at hetta orðaskifti og víðgerðin skal enda við einum álit, sum nevndarlimirnir orða í felag, ella sum formaðurin orðar í samráð við nevndina, um hon er samd.

Stór ábyrgdin

- Fæst ikki semja, tá komið er til hetta stóð í

nevndarviðgerðini, so verða álit og endaliga lóguppskotið orðað av einum meiriluta, meðan minnilutin ella minnilutarnir orða síni egnu tilmæli, sigur Jóannes Dalsgaard.

- Skipanin skal helst vera soleiðis hátt, at hon forðar fyri tí lógloysi og ruðuleika, sum valdar í øllum, sum hevur við gomlu rúsdrekkalógina at gera.

- Tað er tí ein sera stór ábyrgd, sum í fyrstu atlugu liggur á limunum í víðkaðu rættarnevndini og í øðru atlugu á lógtunginum.

Nevndarlimirnir eru væl vitandi um hesa ábyrgd, og hava higartil tikið málið í stórsta álvara. Tað fara teir ivaleyst eisini at gera framfætur. Tí er tað so umráðandi at fáa góðar umstøður og stundir, sum krevst, til at gera arbeiðið til lítar, sigur Jóannes Dalsgaard.

Formaðurin í rættarnevndini kann í lóguni ikki siga nakað ítøkiligt um, hvørt tað verður breið semja um tað uppskotið, ið kemur aftur úr nevndini. Jóannes Dalsgaard: - Fyri tað fyrsta er tað ikki vanligt at siga nakað um henda spurning, fyrr enn nevndararbeiðið liður móti endanum. Fyri tað annað, so fæst hetta heldur ikki at vita fyrr enn við koma til orðingina av sjálvum álitinum, og teimum tilmælum, sum fylgja við álitinum.

- Soleiðis er nú einaferð okkara parlamentariska siðvenja.

- Eg haldi meg tó kunna siga so mikið, at tað uttan iva verður breiða semja um tær grundleggjandi víðmerkingarnar frá nevndini.

- Hetta verður tann part-

urin av álitinum, har støðan víðvíkjandi rúsdrekkaspurninginum í Føroyum - sum heild verður lýst, men eg kann sjálvsagt ikki siga, um limirnir í nevndini eru samdir um tær niðurstøður, sum ein skal gera burtur úr hesi lýsing av rúsdrekkaspurninginum, sigur Jóannes Dalsgaard at enda.

Dagney